

LAG- OCH EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 13/1978-79
med anledning av landskapsstyrelsens framställning
till Landstinget med förslag till landskapslag
om räntestödslån vid skördeeskador.

Landstinget har inbegärt lag- och ekonomiutskottets betänkande över ovannämnda framställning. Med anledning härav får utskottet, som i ärendet hört landskapsagronomen Jan Karlsson och jordbrukaren Birger Hellberg, vördsamt anföra följande.

Utskottet omfattar i huvudsak lagförslaget. Dock har utskottet intagit den principiella ståndpunkten att räntestödslån vid skördeeskada endast bör kunna beviljas personer, som är i verkligt stort behov av stöd. Utskottet har därför begränsat lagens tillämpningsområde att gälla endast sådana odlare, som erhåller sin huvudsakliga utkomst från växtproduktion.

Vidare anser utskottet att de arbetsintensiva specialodlingarna i landskapet motiverat ett avsteg från det i riket införda lånetaket om 1.500,- mark per hektar åkerjord. Detta eftersom värdet av skördeeskador på specialodlingar är svårt att uppskatta på förhand och i vissa fall t.o.m kan tänkas stiga till mer än 10.000,- mark per hektar. Utskottet anser det därför vara tillräckligt om i lagen intas en begränsning innebärande att enskild odlare kan få endast en del av sin skördeeskada finansierad genom samhällsstöd i form av räntestödslån. Eftersom utskottet ansett det vara svårt att i detta skede i procent eller på annat motsvarande sätt precisera hur stor odlarens självrisk bör vara har frågan lämnats åt landskapsstyrelsen att avgöra i samband med behandlingen av kreditinrättningarnas tillståndsansökningar i de enskilda fallen.

För uppnående av kongruens mellan denna lag och den föreslagna landskapslagen om ersättning av skördeeskador (Ls. framställning nr 44/1978-79) har utskottet även företagit ett antal redaktionella ändringar i lagtexten.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att Landstinget måtte antaga lagförslaget sålydande:

L a n d s k a p s l a g

om räntestödslån vid skördeeskada

I enlighet med Landstingets beslut stadgas:

§ 1

Med enskild odlare avses i denna lag odlare som får sin huvudsakliga utkomst från växtproduktion.

Enskild odlare eller av enskild odlare bildad sammanslutning, vars syfte är att bedriva lantbrukssamarbete, kan för ekonomiska förluster till följd av skördeskador av kreditinrättnings medel beviljas lån, för vilka landskapet erlägger räntegottgörelse till kreditinrättningarna i enlighet med vad i denna lag stadgas. Dessa lån benämnes räntestödslån.

Lån beviljas av andelsbank, sparbank och affärsbank, vilka i denna lag benämnes kreditinrättningar.

För beviljande av lån skall kreditinrättning erhålla tillstånd av landskapsstyrelsen.

Landskapsstyrelsen beslutar om tillstånd att bevilja lån med beaktande av att viss del av skördeskadan skall finansieras av odlaren själv (självrisk).

§ 2

Brukningsenhets skördeskada fastställs på i landskapslagen om ersättnade av skördeskador angivet sätt.

§ 3

Den, vars odling drabbats av skördeskada och som därför ansöker om lån, skall under tiden 15 oktober - 15 december det år skadan inträffat meddela vederbörande lantbruks- och skogsnämnd att han ämnar ansöka om räntestödslån som avses i denna lag. Av meddelandet skall framgå vilket slag av gröda som skadats, den skadade arealens storlek, den beräknade ekonomiska förlusten till följd av skadan och hos vilken kreditinrättning sökanden ämnar ansöka om lån samt beloppet därav. Lånesökande kan dessutom bestyrka riktigheten av sina i ansökan givna uppgifter genom av trovärdig person given skriftlig eller muntlig bekräftelse av skadans omfattning. Lantbruks- och skogsnämnd kan göra stickprov för att kontrollera de i meddelandet lämnade uppgifterna och skall efter att ha konstaterat om förutsättningar för beviljande av lån föreligger, uppgöra en förteckning, där sökandena har ställts i prioritetsordning enligt deras lånebehov. Av förteckningen skall därjämte framgå det i ansökan avsedda lånebeloppet och det belopp som förordas. Lantbruks- och skogsnämnden skall sända förteckningen till landskapsstyrelsen.

Förslår icke de tillbudsstående medlen för beviljande av samtliga lån som ansetts behövliga, skall landskapsstyrelsen bestämma, hur stor procentuell andel för envar sökande av det av lantbruks- och skogsnämnden förordade totala lånebeloppet i mark, som med iakttagande av den i 1 mom. avsedda prioritetsordningen får beviljas.

Såvida beslut enligt 2 mom. fattats skall landskapsstyrelsen underrätta lantbruks- och skogsnämnden och vederbörande kreditinrättning därom.

§ 4

Lån beviljas på basen av skördeskadans omfattning och art för spannmål-, ärt-, sockerbets-, potatis-, vallfrö-, oljeväxt-, foderväxt-, bär- och fruktodling samt för fältmässig odling av lök, gurka och andra grönsaker.

Lägenheter, som besittes av äkta makar och deras minderåriga barn, anses utgöra en brukningsenhet.

§ 5

De allmänna villkoren för räntestödslån fastställs av landskapsstyrelsen, som på kreditinrättnings ansökan godkänner lån som räntestödslån.

§ 6

Medel för i denna lag avsedd räntegottgörelse upptages i landskapets ordinarie årsstat.

För räntestödslån erlägger landskapet till kreditinrättning en av landskapsstyrelsen fastställd gottgörelse.

Den årliga ränta som skall uppbäras hos räntestödslåntagare fastställs av landskapsstyrelsen.

Räntestödslånets återbetalningstid är högst fyra år.

§ 7

Landskapet erlägger som räntegottgörelse ett belopp motsvarande skillnaden mellan den ränta kreditinrättning får uppgära och den ränta som uppbäres av låntagaren. För ersättande av de merkostnader långivningsverksamheten föranleder erlägger landskapet dessutom till kreditinrättning gottgörelse som fastställs av landskapsstyrelsen.

§ 8

Om räntestödslåntagare i sin låneansökan i något väsentligt avseende lämnat oriktig uppgift eller hemlighållit omständigheter av väsentlig betydelse för avgörande av låneansökan, erlægges, sedan låntagarens förfarande konstaterats, icke räntegottgörelse för dylikt lån. Låntagaren skall dessutom till landskapet återbetala den räntegottgörelse, som landskapet erlagt jämte straffränta beräknad enligt två procent om året på lånebeloppet, räknat från den dag lånet lyftes.

Kreditinrättning är skyldig att lämna landskapsstyrelsen de uppgifter, som erfordras för bedömningen av huruvida lånevillkoren iakttagits.

§ 9

Skuldsedel, som utfärdats för i denna lag avsett räntestödslån, skall icke stämpelbeläggas.

§ 10

Närmare bestämmelser angående tillämpningen och verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordningen.

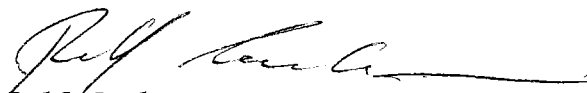
§ 11

Denna lag tillämpas på lån som beviljats efter den 1 juli 1979.

Före lagens ikraftträdande kan åtgärder vidtagas, vilka är påkallade för att i denna lag avsedd långivningsverksamhet skall kunna inledas då lagen träder i kraft.

Mariehamn den 8 maj 1979

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Rolf Carlsson
ordförande

Folke Husell
sekreterare

Närvarande i utskottet: ordföranden Carlsson, viceordföranden Sundberg och ledamöterna Lundberg, Björklund och Eklund.